

method for predicting put their own experimental data on the relationship between the number of somatic cells in milk yield and the total number of cows in different periods of lactation.

Keywords: subclinical mastitis, a collective raw milk, the method of prediction, neural networks, somatic cells, period of lactation.

Дата надходження в редакцію: 07.03.2013 р.
Рецензент: д.вет.н., професор А.Й. Краєвський

УДК 636.2:619:616.313:619:616.36

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ЗА ВИРАЗОК ЯЗИКА УВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

П. І. Локес, к.вет.н., професор
М. В. Скрипка, д.вет.н., професор
Н. С. Канівець, аспірант
Полтавська державна аграрна академія

За виразкових уражень язика печінка великої рогатої худоби збільшена в об'ємі, глинисто-жовтого кольору, тістоподібної консистенції. Зовні має мозаїчний малюнок. У паренхімі печінки реєструються ділянки порушення балочної будови гепатоцитів у середині часточок. Водночас спостерігається помірне кровонаповнення синусоїдних капілярів. Навколо судин середнього калібру відмічається жирова інфільтрація гепатоцитів та їх цитоліз.

Ключові слова: печінка, паренхіма, гепатоцити, патоморфологічні зміни, жирова дистрофія, судини.

Постановка проблеми. У великої рогатої худоби етіологічним фактором розвитку виразок на язичі є травмування тканин останнього грубими кормами у стійловий період утримання [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. В основі етіопатогенезу виразок язика вчені гуманної медицини вбачають зв'язок патології слизової оболонки ротової порожнини із захворюваннями внутрішніх органів [2]. За даними науковців [2, 3] відомо, що такі патологічні зміни на слизовій оболонці, як крововилив, тріщини, виразки є ознаками ураження органів шлунково-кишкового тракту. Адже не дарма існує вислів: "Язик – дзеркало організму" [4, 5].

Метою наших досліджень було виявити зміни в печінці за виразкових уражень язика великої рогатої худоби.

Матеріал і методи дослідження. Робота виконувалась на базі науково-дослідної лабораторії кафедри патологічної анатомії і патофізіології Полтавської державної аграрної академії. Відбір матеріалів для гістологічних досліджень проводили від тварин, що надходили для забою в ТОВ "М'ясна ярмарка "Добриня 2007" Полтавського району та КП "Полтавський м'ясокомбінат" м. Полтава. Всього було відібрано п'ять проб. Для гістологічних досліджень шматочки язика і печінки розміром 1×1×1 фіксували 10%-му нейтральному розчині формаліну протягом 1-2 діб, після чого зневоднювали у спиртах зростаючої концентрації (від 50° до абсолютного), далі заливали в парафін за класичною методикою [6].

З отриманих блоків на санному мікроскопі вивчали серійні зрізи товщиною 7,5 мкм, які фарбували гематоксиліном Ерліха та еозином і заключали і фіксували у кедровому бальзамі.

Фотографування препаратів проводили на мікроскопі МБІ-3, із використанням мікрофотонасадки МФН-12.

Результати досліджень та їх аналіз. Печінка була збільшена в об'ємі, глинисто-жовтого кольору, тістоподібної консистенції, її краї, у більшості випадків, мали заокругленість. На розрізі часточкова структура слабо виражена, а на лезі ножа залишався сальний (жирний) наліт. Зовні печінка мала мозаїчний (строкатий) малюнок. На окремих її долях відмічалися чітко окреслені світло-жовті ділянки різної форми і величини (рис. 1), що добре було видно через капсулу (на поверхні органу) і на розрізі. За рахунок кровонаповнення судин великих калібрів, нагадувала рисунок мускатного горіха.

Жовчний міхур був помірно наповнений жовчу темно-зеленого кольору, слизоподібної консистенції. Жовчні протоки на розрізі мали вигляд щільних, товстостінних трубок, сіро-білого забарвлення з жовтуватим відтінком.

При мікроскопічному дослідженні паренхіми печінки було виявлено виразне розширення просвіту судин та їх кровонаповнення. Навколо центральних вен спостерігалось розширення просвіту синусоїдних капілярів. У ряді випадків реєструвалися вогнища проліферації фібробластів (рис. 2).

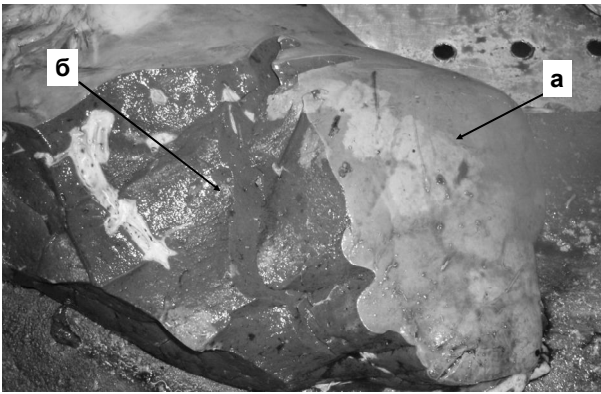

Рис. 1 Загальний вигляд долі печінки корови за жирового гепатозу: а – зі сторони капсули; б – паренхіма на розрізі

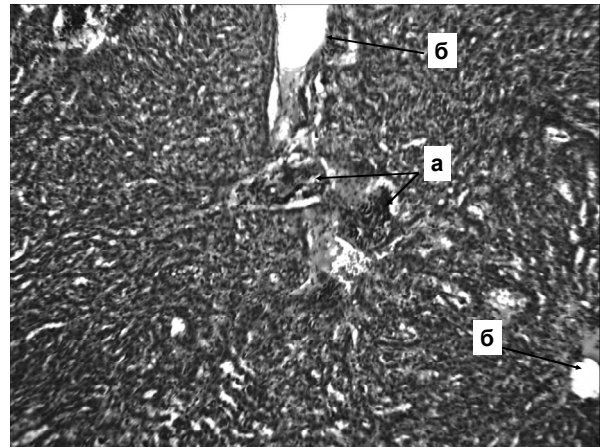

Рис. 2 Гістологічний препарат печінки великої рогатої худоби: а – вогнища проліферації фібробластів; б – розширення просвітів центральних кровоносних судин та вен триад. Забарвлення гематоксиліном та еозином. Збільшення 16×4

У паренхімі печінки великої рогатої худоби зареєстровані ділянки з ознаками порушення балочної будови гепатоцитів в середині часточок. Гепатоцити поряд розташованих балок, що перебували в стані дистрофічного переродження, набували вигляд безформенної маси (рис. 3).

На окремих ділянках органу було відмічено жирову декомпозицію клітин печінки. Водночас

спостерігалось помірне кровонаповнення синусоїдних капілярів, що були віддалені від центральних вен. Навколо судин середнього калібру набряк синусоїдальних просвітів був не виражений, але відмічалась жирова інфільтрація клітин печінки та їх цитоліз, окремі гепатоцити мали ознаки перснеподібності (рис. 4).

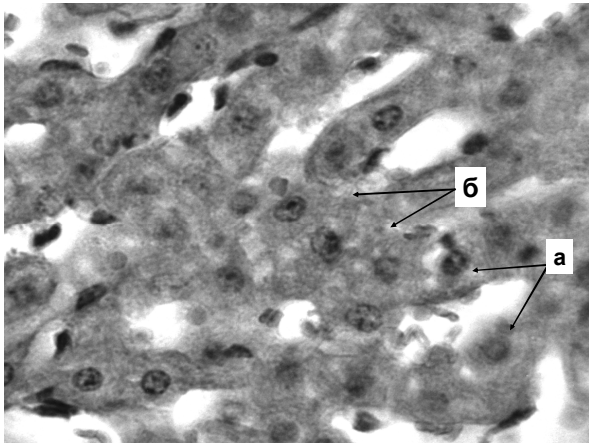

Рис. 3 Гістологічний препарат печінки великої рогатої худоби: а – зерниста дистрофія гепатоцитів; б – злиття гепатоцитів поряд розташованих балок у конгломерат. Забарвлення гематоксиліном та еозином. Збільшення 16×20

У ряді випадків, на великих ділянках паренхіми візуалізувалися осередки паранекрозу, ядра гепатоцитів були зменшені та ущільнені в об'ємі, контури втрачали округлість (ознаки каріопікнозу). Одночасно відмічався розпад ядра на окремі часточки (каріорексис) різні за формою та величиною. Поряд із цим внаслідок переважання некротичних процесів структура печінки не простежувалась.

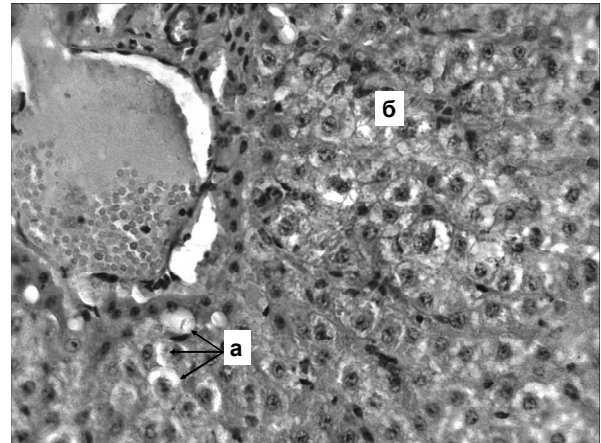

Рис. 4 Гістологічний препарат. Жирова інфільтрація печінки: а – перснеподібні клітини за жирової інфільтрації; б – лізис гепатоцитів. Забарвлення гематоксиліном та еозином. Збільшення 16×40

В перспективі. Дослідження у даному напрямку дадуть можливість з'ясувати окремі ланки патогенезу захворювань травної системи великої рогатої худоби.

Висновок. Таким чином патоморфологічні зміни печінки за виразкових уражень язика характеризуються жировою дистрофією, проліферативними явищами, осередками паранекрозу та вогнищевим некрозом паренхіми.

Список використаної літератури:

1. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.] ; за ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2012. – Ч. 1. С. 348-352.
2. Бикхардт К. Клиническая ветеринарная патофизиология / Перевод с нем. В. Пулинец. – М.: Аквариум, 2001. – С. 258-259.
3. Патологічна анатомія тварин / [П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін.]. – К.: Ветінформ, 2008. – С. 61-400.
4. Душкин Е.В. Жировая дистрофия печени и методы ее оздоровления у крупного рогатого скота // Рынок АПК. – Волгоград. – 2008. – №1 (52). – С. 92-93.
5. Язык – «зеркало» организма (Клиническое руководство для врачей) / Г.В. Банченко, Ю.М. Максимовский, В.М. Гринини. – М., 2000. – 408 с.
6. Меркулов А.Б. Курс патогистологической техники. – Л.: Медицина, 1969. – 237 с.

Локес П.И., Скрипка М.В., Канивец Н.С. Патоморфологические изменения печени при язвах языка у крупного рогатого скота

При язвенных поражениях языка печень крупного рогатого скота увеличена в объеме, глинисто-желтого цвета, тестоподобной консистенции. Снаружи имеет рисунок мозаики. В паренхиме печени регистрируются области нарушения балочного состава гепатоцитов внутри частичек. В тот же время, отмечено умеренное кровонаполнение синусоидных капилляров. Вокруг сосудов среднего калибра отмечается жировая инфильтрация гепатоцитов и их цитоллиз.

Ключевые слова: печень, паренхима, гепатоциты, патоморфологические изменения, жировая дистрофия, сосуды.

Lokes P.I., Skripka M.V., Kanivets N.S. Pathomorphological changes in the liver for ulcers tongue in cattle

In ulcerative tongue liver of cattle increased in volume, clay-yellow paste consistency. Outside, a mosaic pattern. In the liver parenchyma registered plot violation girder structure of hepatocytes in the middle lobes. However, there is a moderate sinusoidal blood capillaries. Around the middle vascular caliber marked fatty infiltration of hepatocytes and cytolysis.

Key words: liver parenchyma, hepatocytes, pathomorphological changes, fatty degeneration, vessels.

Дата надходження в редакцію: 16.02.2013 р.

Рецензент: к.вет.н., професор Г.А. Зон

УДК: 619:618:636.082:636.4

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ ДІНОЛІТИК ДЛЯ ПРИВЧАННЯ КНУРІВ ДО САДКИ НА ЧУЧЕЛО

О. А. Бабань, к.вет.н., Білоцерковський національний аграрний університет

У статті вивчено вплив препарату "Dinolytic" на прояв рефлексу сплигування, кількість отриманих еякулятів, привчених плідників та термін привчання кнурів до садки на чучело. Встановлено, що застосування препарату "Dinolytic" забезпечує прояв рефлексу сплигування у кнурів, дослідної групи, за $13,75 \pm 1,01$ хв, що вірогідно ($p < 0,001$) менше, порівняно з контрольною. Також слід зазначити, що кількість отриманих еякулятів, у кнурів дослідної групи, була вірогідно ($p < 0,001$) більшою порівняно з контрольною. Експериментально доведено, що використання препарату "Dinolytic", в дослідній групі, забезпечує привчання усіх кнурів до садки на чучело за $2,16 \pm 0,24$ діб, що вірогідно ($p < 0,001$) більше, порівняно з контрольною.

Ключові слова: кнурі, чучело, привчання, садка, Dinolytic

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах інтенсивного розвитку свинарства на промисловій основі, метод штучного осіменіння став основним технологічним прийомом відтворення свиней [1]. Так, одним кнуром за природного осіменіння, впродовж року, можна спарувати від 40 до 50 свиноматок і одержати не більше 1 тис. поросят, тоді, як за штучного – 800 свиноматок та одержати близько 10 тис. поросят [1–6]. При цьому вдається досягти високої заплідненості та багатоплідності свиноматок

за рахунок можливості оцінки якості сперми кнурів та використання методів покращання її якості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми. Питання привчання кнурів до садки на чучело та мануального отримання сперми у плідників, на сучасному етапі розвитку свинарства, є проблематичним. Виходячи з досліджень А. Джамалдінова [7], існує багато факторів в результаті яких, не вдається привчити кнура, зокрема це – вік, темперамент, порода, хвороби кінцівок, статевих і